

46. fundur Breiðafjarðarnefndar, haldinn 22. janúar 2004 í Stykkishólmi.

Mættir: Friðjón Þórðarson formaður, Ævar Petersen, Ásgeir Gunnar Jónsson, Þórólfur Halldórsson, Magnús A. Sigurðsson, Sigurður Þórólfsson og Jóhannes Gíslason.

Fundarritari: Sigríður E. Elisdóttir.

Guðríður Þorvarðardóttir komst ekki til fundar sökum anna.

Formaður setti fund kl. 11:00

DAGSKRÁ FUNDARINS

Fundargerð 45. fundar

Formaður las upp fundargerð 45. fundar.

Afgreiðsla: Fundargerðin var samþykkt með smávægilegum lagfæringum. Fundargerðin var send Svavari Sigmundssyni, forstöðumanni Örnefnastofnunar, sem samþykkti hana fyrir sitt leyti.

Ársskýrsla 2003

Lögð voru fram drög að ársskýrslu 2003.

Afgreiðsla: Ákveðið var að vinna drögin áfram og hafa skýrsluna tilbúna til prentunar á næsta fundi.

Umsókn um greiðslu þóknana fyrir nefndarsetu árið 2003

Lögð voru fram drög að erindi til umhverfisráðuneytisins þar sem óskað er eftir greiðslu þóknana til nefndarmanna fyrir nefndarsetu árið 2003.

Afgreiðsla: Drögin voru samþykkt með smávægilegum lagfæringum.

Vestfjarðarvegur nr. 60 Bjarkalundur – Eyri í Reykhólahreppi

Umsögn um tillögu að matsáætlun

Tekið var fyrir erindi Skipulagsstofnunar, dags. 17. desember 2003, þar sem óskað er umsagnar Breiðafjarðarnefndar um tillögu Vegagerðarinnar að matsáætlun vegna ofangreindrar framkvæmdar.

Lögð voru fram drög að svarbréfi til Skipulagsstofnunar sem voru samþykkt svohljóðandi:

“Samkvæmt svæðisskipulagi fyrir Reykhólahrepp og Dalasýslu 1992-2012 sem staðfest var 4. janúar 1996 er gert ráð fyrir endurbótum á Vestfjarðavegi nr. 60, frá Bjarkalundi að Eyri í Kollafirði. Samkvæmt skipulaginu er gert ráð fyrir nýrri framtíðar legu vegarins frá Bjarkalundi að Kraká, en þaðan að Eyri er gert ráð fyrir að nýr vegur verði að mestu í sama vegstæði og núverandi vegur. Mismunandi leiðir eru settar fram í tillögu að matsáætlun Vegagerðarinnar um Þorskafjörð, Djúpafjörð, Gufufjörð og að Kraká, en svokölluð leið B, sem þverar alla firðina er sú leið sem svæðisskipulagið gerir ráð fyrir. Þar er nákvæm staðsetning vegarins þó hvorki tilgreind né hnitsett svo sem orðin “lega óviss” vísa til.

Breiðafjarðarnefnd gerir ekki athugasemdir við staðfest svæðisskipulag Reykhólahrepps og þá framtíðar legu Vestfjarðavegar nr. 60 sem þar er ákveðin, og að framan er lýst. Nefndin bendir engu að síður á að allar vegleiðir verði teknar til skoðunar í matsáætlun Vegagerðarinnar, en tillaga að matsáætlun tekur ekki af tvímæli um nákvæma legu

vegarins. Nefndin telur eðlilegt að mismunandi kostir séu lagðir fram í matinu, og einnig hver eru raunveruleg áhrifasvæði framkvæmda eftir hverri veglínu, en á þessum slóðum er víða um náttúrufarslega viðkvæm svæði að ræða. Þá geta áhrif þverana verið víðtækari en áhrif veglína uppi í landi þótt þar um skipti staðsetning þverunar auðvitað miklu máli. Vegna eðli matsáætlunar liggja ekki fyrir nákvæmar upplýsingar um náttúrufarsþætti, svo sem lífauðgi einstakra fjara (þ. á m. leira), líf í þeim skerjum sem veglínur kunna að liggja um eða nálægt, merkilegar jarðmyndanir, o.s.frv. og hugsanleg áhrif vegaframkvæmda á slíka náttúrufarsþætti. Þær upplýsingar þurfa að liggja fyrir áður en endanleg afstaða er tekin til tillagna um vegstæði. Nefndin óskar því eftir að fá tillögur Vegagerðarinnar til umsagnar þegar þær liggja fyrir. Nefndin vill engu að síður koma fram með eftirfarandi ábendingar á þessu stigi, enda má gera sér talsverða grein fyrir áhrifum á landslag þótt áhrif á einstaka náttúrufarsþætti séu ekki kunn.

Breiðafjarðarnefnd er mótfallin skerðingu á sjávertjörnum og leirum, og almennt séð einnig á sjávarkömbum og fjörum. Þannig skiptir til dæmis miklu máli hvort vegstæðið á 9,5 km. kafla frá Þórisstöðum og út í Hallsteinsnes sé fyrirhugað á sjávarkambi með fjöruborði og yfir sjávertjarnir eða ofar í landinu. Í tillögunni er misvísandi orðalag um leguna. Þó segir berum orðum í kafla 2.5.2 Gróðurfar, að leið B liggir í gegnum Teigsskóg. Samkvæmt þessu orðalagi er lega vegarins ekki fyrirhugað á sjávarkambi eða yfir sjávertjarnir. Hins vegar segir t.d. í 6. kafla, Leið B, að tjarnir á Hallsteinsnesi gætu orðið fyrir raski, án þess að útskýrt sé hvort um sjávertjarnir sé að ræða. Breiðafjarðarnefnd vekur athygli á þessu misræmi og telur að ef fleiri en ein lega vegarins komi til greina á þessu svæði, sé eðlilegt að sýna alla valkosti svo unnt sé að velja á milli þeirra með tilliti til umhverfisáhrifa hvers um sig.

Við þverun fjarða telur Breiðafjarðarnefnd afar brýnt að ávallt sé gert ráð fyrir því að full vatnsskipti verði tryggð, þannig að leirur og fjörur innan þverana verði ekki fyrir áhrifum af vegagerðinni. Gerir nefndin kröfu um að í matsáætlun verði gert ráð fyrir að svo verði. Þannig er hæpið að 20 metra löng brú við þverun Gufufjarðar (vegna leiðar D) sé fullnægjandi til að uppfylla þá kröfu þar sem leirur og land fyrir botni fjarðarins er mjög flatt og hæðarmunur lítill.

Samkvæmt skrá sýslumannsins á Patreksfirði um friðlýst æðarvörp, sbr. reglugerð nr. 252/1996, eru engin friðlýst æðarvörp á þeim jörðum sem tillagan að matsáætlun snertir, og bendir Breiðafjarðarnefnd á að þær upplýsingar koma ekki fram í tillögunni. Engu að síður eru æðarvörp í Hallsteinsnesi, Grónesi og Skálanesi og mun leið B sneiða nærri þeim. Þá telur nefndin nauðsynlegt að smádýralíf og fiskseiði þurfi að rannsaka ítarlegar en lýst er í tillögunni m.a. í skurðum og lækjum fyrir botni Gufufjarðar til að ganga úr skugga um hvaða samspil er í lífríkinu milli leirunnar og ferskvatnsins ofan hennar. Gera þarf grein fyrir mikilvægi fjarðanna fyrir fuglalíf, ekki síst á þeim viðkvæma tíma þegar fuglar (svo sem álftrir og æðarfuglar) eru í fjaðrafelli, ófleygir og styggir. Haförn verpur á einum stað rétt utan marka verndarsvæðis Breiðafjarðar en byggir afkomu sína að öllu leyti á sjónum innan verndarsvæðisins. Efnisnám mun vera ráðgert þar sem arnarsetrið er staðsett og er það óásættanlegt.

Samkvæmt uppdrætti sem fylgir tillögu að matsáætlun virðist ca 5 km fyrirhugað vegstæði frá Miðhúsum í Djúpafirði og út á Grónes vegna leiðar C vera að öllu leyti vel uppi á landi og fjarri fjöru og því utan verndarsvæðis Breiðafjarðar. Þetta kemur ekki skýrt fram í hinum skrifaða texta tillögunnar og telur Breiðafjarðarnefnd upplýsingar um þetta vegstæði þurfa að vera gleggri m.a. með tilliti til þess hvort og þá hvaða rannsókn er þörf á fjörunni og næsta nágrennis hennar. Sama á við um aðrar vegleiðir eins og áður hefur komið fram og því örðugt á þessu stigi að gera grein fyrir heildaráhrifum

vegaframkvæmda. Breiðafjarðarnefnd gengur út frá því sem vísu að áhrifum mismunandi leiða verði lýst skilmerkilega í matsskýrslu þegar hún liggur fyrir svo unnt sé að taka afstöðu til einstakra leiða og áhrifa þeirra á náttúrufar og menningarminjar innan verndarsvæðis Breiðafjarðar. Nefndin vill ítreka að hún fái matsáætlun Vegagerðarinnar með skilgreindum tillögum að veglínunum til umsagnar þegar þær liggja fyrir. Breiðafjarðarnefnd telur að í matsáætlun ætti að taka til umfjöllunar þann möguleika að grafa jarðgöng undir Þorskafjörð í vegstæði samkvæmt leið A og álitur að slíkur kostur hefði hvað minnst neikvæð umhverfisáhrif.”

Gerð kynningarbæklings um Breiðafjörð

Kl. 13:50 mættu Róbert A. Stefánsson, forstöðumaður Náttúrustofu Vesturlands og Menja von Schmalensee.

Róbert og Menja kynntu tilboð Náttúrustofu Vesturlands í gerð kynningarbæklings um Breiðafjörð og sögðu frá sínum hugmyndum um uppsetningu og útlit. Þau lögðu fram tvær mismunandi hugmyndir. Í ódýrari útgáfunni yrði ekki mikið lagt í hönnun en í dýrari útgáfunni yrði meiri grafísk hönnun ásamt hönnun á merki fyrir nefndina. Nefndarmenn voru sammála um að hafa eingöngu ljósmyndir, en ekki teikningar í bækingnum.

Varðandi gerð merkis vildu nefndarmenn hugsa um hvert tákni Breiðafjarðar ætti að vera og semja sérstaklega um hönnun þess. Nefndarmenn töldu æskilegt að gefa bækinginn út í sjö þúsund eintökum á íslensku og þrjú þúsund á ensku.

Afgreiðsla: Ákveðið var að semja við Náttúrustofu Vesturlands um gerð kynningarbæklings og fela þeim hönnun hans á grundvelli hærra tilboðs. Þá var ákveðið að óska eftir einhverjum hugmyndum um útlit merkis nefndarinnar á grundvelli tilboðs þeirra. Ákveðið var að bjóða almenningi að senda inn hugmyndir að merki nefndarinnar inn á heimasíðu hennar.

Róbert og Menja viku af fundi kl. 14:10.

Heimildaskrá um menningarminjar á verndarsvæði Breiðafjarðar

Ritari hafði samband við Benedikt Eyþórsson, sem er að leggja lokahönd á skráningu á heimildum um menningarminjar á verndarsvæði Breiðafjarðar. Hann vonast til að ljúka verkinu í næstu viku og mun skila skráningunni í tveimur prentuðum eintökum og á tölvutæku formi til nefndarinnar.

Reglugerð um vernd menningarsögulegra minja

Magnús lagði fram tillögu að reglugerð um vernd menningarsögulegra minja á verndarsvæði Breiðafjarðar.

Afgreiðsla: Ákveðið var að skoða málið fram að næsta fundi. Magnús tók að sér að senda tillöguna til Fornleifaverndar ríkisins og Húsafríðunarnefndar og fá þeirra athugasemdir.

Umsókn um fjármagn til endurútgáfu verndaráætlunar

Ákveðið var á 43. fundi að sækja um fjármagn til að uppfæra og endurútgefa verndaráætlun fyrir Breiðafjörð

Afgreiðsla: Ákveðið var að leita eftir því við Guðríði Þorvarðardóttur, höfund verndaráætlunarinnar, að áætla kostnað við endurútgáfu hennar.

Örnefnaskráningar að Dröngum

Ásgeir Gunnar sagði frá því að skráning örnefna að Dröngum væri í vinnslu en hann hafi

ekki fengið þær í hendur.

Afgreiðsla: Ákveðið var að bíða eftir og sjá hvernig til hefur tekist með örnefna-skráningarnar að Dröngum áður en samningur verður gerður við Örnefnastofnun og Loftmyndir/Ísgraf um færslu örnefna við Breiðafjörð.

Erindi til sveitarfélaga vegna skipulagsmála

Ritari sagði frá því að engin svarbréf hafi borist vegna erindis Breiðafjarðarnefndar frá 17. desember sl. varðandi gerð aðalskipulags á Breiðafirði.

Afgreiðsla: Ákveðið var að nefndarmenn ræði málið við sínar sveitarstjórnir og kanni farveginn.

Önnur mál

Workshop on the Development and Management of Marine Protected Areas

Rætt var hvort Breiðafjarðarnefnd gæti styrkt aðila til að sækja ofangreinda ráðstefnu, sem haldin verður í Finnlandi 8. til 15. maí 2004.

Afgreiðsla: Nefndin tók jákvætt í að senda fulltrúa sinn á ráðstefnuna og ákvaðað bera erindið undir Guðríði Þorvarðardóttur, varaformann.

Svarbréf Þörungaverksmiðjunnar við erindi frá 17. nóvember 2003

Ritari sagði frá því að Halldór Sigurðsson forstjóri Þörungaverksmiðjunnar hafi haft samband og látið vita af því að verið væri að safna saman þeim skýrslum sem beðið var um í erindi nefndarinnar til Þörungaverksmiðjunnar 17. nóvember 2003. Þá faxesaði hann fjórar skýrslur fyrir fundinn sem afhentar voru nefndarmönnum.

Fundi slitið kl. 15:45.

Næsti fundur verður haldinn 17. eða 18. febrúar.